

Patent dodatkowy
do patentu

Zgłoszono. 2.III.1963 (P 100 306)

Pierwszeństwo:

Opublikowano: 30.IX.1965

Kl 80 b, 8/15

MKP C 04 b

35/66

UKD

BIBLIOTEKA

Urzędu Patentowego
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

Współtwórcy wynalazku: mgr inż. Eugeniusz Sala, inż. Tadeusz Pawlus,
inż. Czesław Basz

Właściciel patentu: Krakowskie Zakłady Armatur Przedsiębiorstwo Pań-
stwowe, Kraków (Polska)

Masa do wykładania pieców indukcyjnych do topienia stopów aluminium

1

Przedmiotem wynalazku jest masa na wykładzi-
ny wewnętrzne pieców elektrycznych, a zwłaszcza
indukcyjnych, przeznaczonych do topienia stopów
aluminium.

Stosowane dotychczas wykładziny ceramiczne
do pieców indukcyjnych o składzie chemicznym:

SiO_2	— 65%
$\text{Al}_2\text{O}_3 + \text{TiO}_2$	— 25%
$\text{Fe}_2\text{O}_3 + \text{MgO} + \text{CaO} + \text{Na}_2\text{O} + \text{K}_2\text{O}$	— 3,8%
H_2O	— 6,2%

otrzymywane były z mieszanki typu „Ajaks” pow-
stałej przez zmieszanie 75% kaolinu palonego
PKO—1,22% gliny surowej G-3 — Jakubów,
2% węgla sodu i 1% dekstryny.

Wadą tych wykładzin było to, że niektóre jej
składniki wchodziły w reakcję chemiczną z ciekłym
aluminium zmieniając tym samym skład chemiczny
przetopionego stopu aluminiowego. Szczególnie
aktywny był tu krzem, który występował w dużej
ilości w postaci dwutlenku. Wynikiem tego już po
kilku godzinach pracy pieca było zjawisko tzw.
zarastania kanałów piecowych przez osiadające
związki glinowe. Powodowało to konieczność czyszczenia
kanałów co 2—3 godziny, co nie zapewniało
ciągłości procesu topienia metalu i skracało ży-
wotność pieców do 2—3 dni. Z tych powodów
produkowane w serii próbnej piece indukcyjne,
do topienia stopów aluminiowych nie znalazły za-
stosowania w produkcji przemysłowej i zostały
wycofane z ruchu.

2

Przetapianie stopów aluminiowych odbywało się
więc w dalszym ciągu w oparciu o metody tra-
dycyjne to jest w piecach gazowych lub w piecach
na paliwo stałe z zastosowaniem tygli żeliwnych.
Stwarzało to duże trudności w produkcji z uwagi
na znaczne straty ciepłne w samych piecach oraz
wysoki wpływ na podwyższenie temperatury w ha-
lach produkcyjnych. W tych warunkach praca
stawała się uciążliwa i mało wydajna, a w okresach
letnich przy dużej ilości pieców na jednej hali
produkcyjnej wzrost temperatury na stanowisku
pracy wywierał zasadniczy wpływ na pogorszenie
wyników produkcyjnych. Niezależnie od tego ży-
wotność tygli żeliwnych była niska co powodowa-
ło dodatkowe trudności.

Masa według wynalazku usuwa te niezgodności
dzięki kilkakrotnemu zwiększeniu trwałości wy-
kładziny przy równoczesnym zapewnieniu utrzy-
mania składu chemicznego przetapianego stopu
aluminium w granicach składu wsadowego, a tym
samym otrzymanie stopów o ściśle określonym
składzie chemicznym zgodnym z wymogami norm.

Ponadto masa według wynalazku nie powoduje
zarastania kanałów pieca i czyszczenia wspom-
nianych kanałów może odbywać się co 10 do 14
dni. Stan ten pozwala na utrzymanie ciągłości pro-
cesu produkcyjnego, oraz przedłużenia żywotności
pieca do około 70 dni.

Istotą wynalazku jest masa, której składniki nie reagują ze stopami aluminium i własności te zostają zachowane w wysokich temperaturach.

Masę tę otrzymuje się przez zmieszanie 73% technicznego tlenku glinu, 9% szlamowanej glinki kaolinowej, 9% szkła wodnego o gęstości 1,45 i około 9% wody dodawanej w końcowej fazie mieszania. Masa musi być przygotowywana bezpośrednio przed jej zastosowaniem, gdyż nakłada się ją w stanie plastycznym w dwóch warstwach na ściany pieca jednocześnie ubijając. Tak nałożoną wykładzinę należy suszyć stopniowo promieniami podczerwieni.

Skład chemiczny otrzymanej masy jest następujący:

Al_2O_3	—	około 83,7%
SiO_2	—	„ 5,5%

Fe_2O_3	—	„	0,15%
CaO	—	„	0,25%
$\text{Na}_2\text{O} + \text{K}_2\text{O}$	—	„	0,40%
H_2O	—	„	10,00%

5 Tak wytworzona masa wytrzymuje przez kilkanaście tygodni temperaturę pieca wynoszącą do 2000°C, co umożliwia znaczne obniżenie kosztów produkcji stopów aluminiowych.

10 Zastrzeżenie patentowe

15 Masa do wykładania pieców indukcyjnych do topienia stopów aluminium, **znamienna tym**, że zawiera wagowo 73% technicznego tlenku glinu, 9% szlamowanej glinki kaolinowej, 9% szkła wodnego o gęstości 1,45 oraz 9% wody.